

KOLME VUOSIKYMMENTÄ TEKNIIKAN WAIHEITA

Tämän numeron myötä tulee täyteen 30 vuosikertaa *Tekniikan Waiheita*. Näihin vuosikymmeneihin on mahtunut monenlaista. Sekä seura että lehti ovat alkuajoista muuttuneet ja kehittyneet, seuran nimikin on ehtinyt vaihtua Suomen Teknillisestä Museoyhdistyksestä Tekniikan Historian Seuraksi. Lehteä ei enää tehdä saksen ja liimaa -menetelmällä päätoimittajan keittiön pöydän ääressä. Mutta samoin kuin ennen, lehden toimitus ja sen lukijakunta koostuvat innokkaista teknologian historian alalla toimivista ja siitä kiinnostuneista ihmisistä. Joitakin näistä ihmisistä esittelemme tässä numerossa.

30-vuotiasta lehteä juhlistavan osion avaa Kalle Michelsenin katsaus teknologian historian kehitykseen alana. Michelsen toimi *Tekniikan Waiheiden* kolmantena päätoimittajana 1990-luvulla. Tämän jälkeen muut entiset päätoimittajat muistelevat lehden vaiheita. Matti Krank, lehden ensimmäinen päätoimittaja, kertoo lehden synnystä – ja avaa hieman lehden nimeäkin. Panu Nykänen ja Kimmo Antila kertovat kumpikin osaltaan kehitysvaiheista, jotka muokkasivat lehden suurin piirtein sellaiseksi jollaisena sen nykyään tunnemme. Sampsa Kaataja ja Teija Försti muistelevat kumpikin omaa päätoimittajakauttaan avaamalla minkälaista on lehden tekeminen nykyään. Nykyinen päätoimittaja esittäytyy edeltäjiensä muisteluiden jälkeen. Juhlaosion päättää henkilökuva lehden pitkäaikaisimmasta toimijasta, toimitussihteeri Terhi Ketolaisesta, Teija Förstin haastattelemana. 30-vuotiasta lehteä juhlistetaan myös ensi vuonna Tekniikan Historian Seuran 85-vuotisjuhlaseminaarin yhteydessä.

Hieman toisella tavalla menneisyyteen kurottaa Jaakko Suomisen ja Anna Sivulan artikkeli retrovaation käsitteestä ja siitä,

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	3
Retrovaatiot – ajatuksia teknologian historian hyödyllisyydestä Jaakko Suominen & Anna Sivula	5
Katsaukset	
Teollisuus ja alan museot uuden edessä (Kimmo Levä)	19
Tietokonekauden alkuvuodet Teknillisessä korkeakoulussa (Juhani Virkkunen)	24
Tekniikan Waiheita 30 vuotta	
Teknologian historia – virkeä keski-ikäinen tieteenala (Karl-Erik Michelsen)	32
Näin syntyi Tekniikan Waiheita (Matti Krank)	38
Harrastajalehdestä tieteelliseksi julkaisuksi (Panu Nykänen)	41
Vuosituhanne vaihteen Tekniikan Waiheita: Kohti kansainvälistyvää tiedelehteä (Kimmo Antila)	45
Päätoimittajan haasteita 2006–2009 (Sampsa Kaataja)	49
Päätoimittajana 2010-luvun alussa (Teija Försti)	50
Päätoimittaja esittäytyy (Katariina Mauranen)	52
Toimitussihteerin pitkä keikka (Teija Försti)	53
Seminaarit ja matkat	
SHOT 2012 ja Tensions of Europe Kööpenhaminassa (Sampsa Kaataja & Petri Paju)	55
Media- ja teknologiahistorian raja-pinoilla (Johanna Vähäpesola)	58
Arviot	
Paperisydän – Gösta Serlachiuksen tarina (Veijo Kauppinen)	60
Uutiset	62
Abstracts	66

kuinka menneisyyden teknologioita voidaan uusiokäyttää innovatiivisesti. Juhani Virkunen muistelee katsauksessaan Teknillisen Korkeakoulun varhaisia tietokonehankintoja ja niiden vaiheita.

Kirjoittajamme ovat jälleen osallistuneet ahkerasti seminaareihin ja konferensseihin: Johanna Vähäpesola kertoo Tekniikan Historian Seuran syysseminaarista, ja Sampsa Kaataja ja Petri Paju Kööpenhaminan SHOT-konferenssista. Molemmissa tilaisuuksissa myös palkittiin hyviä kirjoittajia: Tiina Männistö-Funk palkittiin SHOT-konferenssissa artikkelistaan *Technology and Culture* -julkaisussa. Syysseminaarissa julkaistun *Tekniikan Waiheiden* vuoden 2011 artikkelipalkinnon sai puolestaan Jarmo Pulkkinen. Lämpimät onnittelet palkituille.

30-vuotias lehti on jo vakiintunut suomalaisen teknologian historian kenttään. Tästä on hyvä jatkaa kohti tulevia vuosikymmeniä.

Antoisia lukuhetkiä!

Katariina Mauranen



Tekniikan Waiheita on Tekniikan Historian Seura THS ry:n kustantama aikakauslehti. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden tilaushinta on 31 e/ vuosi. Tilaukset ja osoitteenmuutokset: Sampsa Kaataja, sampska.kaataja@uta.fi, tai seuran www-sivujen kautta (www.ths.fi) tai seuran postiosoitteeseen (ks. sivu 2). Tekniikan Historian Seuran jäsenille lehti lähetetään jäsenetuna. Kestotilaus jatkuu ilman eri uudistusta tilauksen peruutukseen asti. Tilauksen voi peruuttaa ilmoittamalla asiasta toimitukselle. Toimitus myy lehden vanhoja irto-kappaleita, mikäli niitä on jäljellä. Toimitus- ja ilmoitusmateriaali sähköpostitse osoitteen tw.taitto@ths.fi. Normaali-postissa lähtettävän aineiston kohdalla ota yhteys toimitukseen (ks. toimituksen yhteystiedot s.2). Lehti vastaanottaa julkaistavaksi kirjoituksia teknologian historian eri aloilta. Aineiston jättö: artikkeleiden osalta ota yhteys päätoimittajaan, muu aineisto numeroon 1/2013 8. helmikuuta ja numeroon 2/2013 10. toukokuuta. Lehti ottaa arvosteltavaksi alalta kirjoitettuja julkaisuja, painotuotteita ja näyttelykäsikirjoituksia. Lehti ei palauta pyytämättä lähetettyjä tekstinäytteitä tai valokuvia. Valokuvien käsittelystä pyydetään sopimaan erikseen päätoimittajan kanssa. Artikkelien sisällöstä ja niissä esiintyvistä mielipiteistä vastaa kirjoittaja. Artikkelit tarkastetaan vertaisarviointimenetelmällä. Kuvamateriaalin luovuttaja vastaa kuvien julkaisu-oikeudesta. Yksityiskohtaiset kirjoitus- ja aineisto-ohjeet löytyvät Tekniikan Historian Seuran kotisivuilta <http://www.ths.fi/ohjeet.htm>.